یادداشت

رخنه افغان‌ها در صنعت فرش

زهرا کریمی
عضو هیأت علمی
دانشگاه مازندران

● درحال‌حاضر شمار کارگران غیرماهر مهاجر در جهان افزایش یافته است. کارگران مهاجر همواره در پائین‌ترین پله‌های نردبان شغلی قرار دارند و به‌طور عام محروم از حقوق سیاسی و اجتماعی با پذیرش مزدهای پائین هستند. گرایش‌نداشتن کارگران بومی به مشاغل با مزد پائین سبب می‌شود مهاجران، مشاغل با مزد پائین را بپذیرند. مشاغلی هم که برای کارگران بومی جاذبه ندارد بیشتر مورد توجه کارگران مهاجر قرار می‌گیرد. همه موارد یادشده سبب می‌شود نرخ افزایش دستمزد در مشاغل اشغال‌شده توسط مهاجران پایین بماند و کارگران بومی از مشاغلی که توسط کارگران مهاجر انجام می‌شود، دور شوند. در مشاغلی که از طریق کارگران ساده و بدون مهارت در مناطق مهاجرپذیر انجام می‌شود نرخ بیکاری افزایش نمی‌یابد و با توجه به اینکه تولید با هزینه پایین‌تری به‌لحاظ دستمزد پایین، صورت می‌گیرد می‌تواند رشد اقتصادی را افزایش دهد. در شرایط کسادی و رکود، بیکاری افزایش می‌یابد، نمی‌توان از این منظر که کارگران مهاجر فرصت‌های شغلی را اشغال کرده‌اند، بیکاری کارگران را به گردن کارگران مهاجر انداخت. آمار منتشرشده از سوی سازمان ملل در سال ۲۰۱۲ میلادی درباره پناهندگان، نشان می‌دهد کل پناهندگان افغانستانی ۲،۶ میلیون نفر هستند که ۱،۶ میلیون نفر از پناهندگان، ساکن پاکستان و ۸۶۸ هزار نفر به شکل سکونت مهاجران (غیرپناهنده) در مناطق مختلف ایران زندگی می‌کنند. عمده کارگران افغانستانی در ایران به شکل کارگران غیرماهر با مزد پایین کار می‌کنند. مهاجرت افغان‌ها به شکل میلیونی به کشورهای پاکستان و ایران به طور غیرقانونی شروع شد اما حدود ۸۰ درصد از پناهندگان افغانستانی در اردوگاه‌های پاکستان اسکان یافته‌اند. نکته قابل‌تامل این است که افغان‌های فقیر به کشورهای ایران و پاکستان مهاجرت کردند اما افغان‌های ثروتمند به عربستان، امارات متحده عربی و افغان‌های تحصیل‌کرده به اروپا و آمریکا رفتند. مقایسه مزد در کشورهای افغانستان و ایران نشان می‌دهد متوسط مزد کارکنان دولت در افغانستان حدود ۸۵ دلار معادل ۲۷۲ هزار تومان یعنی کمتر از نصف حداقل مزد قانونی در ایران است. همین موضوع سبب وجود بیکاری و فقر گسترده در افغانستان، سطح نازل زندگی و تمایل قوی برای کار در ایران شده است. شاغلان افغانستانی در بازار کار ایران حدود ۸۹۰ هزار نفر هستند که تعداد کارگران افغان با احتساب کودکان و زنان افغان شاغل به‌بیش از یک میلیون نفر بالغ می‌شود. توزیع کارگران افغانستانی در استان‌های ایران براساس سهم آنها در تولید ناخالص ملی نشان می‌دهد در استان تهران ۲۴،۶، اصفهان ۶،۵، خراسان ۶،۳، فارس ۴،۳ و سیستان‌وبلوچستان ۱،۷درصد است. سهم کارگران افغانستانی در پنج استان یادشده در تولید ناخالص ملی ۴۲،۷ درصد است. همچنین سهم کارگران افغانستانی از جمعیت کشور در پنج استان یادشده ۴۳،۲ درصد و سهم آنها از اشتغال کشور ۴۵،۶ درصد است. کارگران افغان در استان‌هایی نظیر گیلان، ایلام و کرمانشاه که نرخ بیکاری بالایی دارند، سکونت ندارند و رابطه منفی میان حضور کارگران افغان و نرخ بیکاری در استان‌ها مشاهده می‌شود. مهاجران افغان کمتر از چهار درصد جمعیت و شش درصد از نیروی کار کشور را به خود اختصاص داده‌اند. به عبارتی در مقابل هر ۱۶۰ مرد افغان ۱۰۰ زن افغانستانی وجود دارد. مقایسه بیکاران بی‌سواد و کم‌سواد ایرانی و افغانستانی نشان می‌دهد در استان‌های اصفهان، تهران، خراسان، سمنان، قم، کرمان، مرکزی، هرمزگان و یزد در مجموع ۳۲۱ هزار و ۷۰۵ نفر افغانستانی و ۶۰۰ هزار و ۶۱ نفر بیکار بی‌سواد و کم‌سواد وجود دارد. به‌عبارتی حتی اگر کارگران افغان بی‌سواد و کم‌سواد را هم به‌کار نگیریم باز هم تعداد کارگران ایرانی بی‌سواد و کم سواد بیشتر است و همه آنها اگر هم بتوانند جای افغان‌ها را پر کنند باز هم بخشی از بیکاران ایرانی کم‌سواد و بی‌سواد نمی‌توانند جذب بازار کار شوند. خانوارهای فقیر افغانستانی هم‌اکنون به قالی‌بافی با دستمزدهای بسیار اندک روی آورده‌اند. هم‌اکنون حضور دختران و زنان افغانستانی در صنعت فرش‌بافی افزایش یافته و این درحالی‌است که دستمزد این افراد بسیار اندک است. خانوارهای افغانستانی به‌طور عام به شکل گسترده زندگی می‌کنند و باوجود درآمد بسیار اندک، سهم اشتغال زنان و دختران افغانستانی در قالی‌بافی بالا است. هم‌اکنون ۸۶ درصد از مردان و ۴۰ درصد از زنان افغان (کمتر از ۱۶ سال) قالی‌باف هستند. ۲۸ درصد از قالی‌بافان افغان کمتر از ۱۱ سال دارند و سهم کودکان قالی‌باف ایرانی و افغانستانی به ترتیب ۳ و ۴۸ درصد است. اوایل دهه۱۳۷۰ مزد قالی‌بافی معادل حداقل مزد قانونی بود اما در اوایل دهه ۱۳۹۰ مزد قالی‌بافی کمتر از نصف حداقل مزد قانونی شد. مزد قالی‌بافی بیش از ۴۰ درصد درآمد ۵۷ درصد از خانوارهای افغان است.

منبع: ایرنا

وسوسه بدون مجوزها

محمدرضا رنجبر فلاح
مدیرعامل سابق بانک تجارت

مؤسسات غیرمجاز در بانک‌ها نسبت به افتتاح حساب جاری و گاه حتی سپرده اقدام می‌کنند که برای حواله پول از یک شعبه به شعبه دیگر یا به شهر و استان دیگر از طریق سیستم‌های بین‌بانکی، استفاده می‌شود به این صورت که منابع خود را در حسابی نزد یکی از بانک‌های مورد توافق نگهداری و برای سرویس‌دهی به مشتریان خود در سایر شهرها، از این خدمات بهره‌مند می‌شوند. این مؤسسات گاه برای نقل‌وانتقال فیزیکی پول نیز از خدمات و ماشین‌های پول‌رسان بانک‌ها استفاده می‌کنند و محرومیت از این خدمات، مشکلات زیادی برای آنها به‌دنبال خواهد داشت به‌گونه‌ای که امکان انتقال مازاد برخی از شعبه‌ها به شعبه‌هایی که کمبود دارند، از بین می‌رود. بانک‌ها اصولا به‌دنبال مشتری هستند و طبیعی است مشتریانی، مانند مؤسسات غیرمجاز، که سپرده‌های قابل‌توجه دارند، به‌راحتی توسط بانک‌ها پذیرفته شوند. کارمزدهایی که در قبال ارائه خدمات به مؤسسات، نصیب بانک‌ها می‌شود و همچنین منابعی که توسط مؤسسات غیرمجاز در بانک‌ها سپرده می‌شود، منافعی برای بانک‌ها به‌دنبال دارد که به‌راحتی نمی‌توانند از آن چشم‌پوشی کنند. در کنار همه این موارد، صدور ضمانت‌نامه‌هایی که ذی‌نفع یا درخواست‌کننده آن مؤسسات غیرمجاز هستند نیز از خدمات قابل‌توجهی است که برخی از بانک‌ها به این مؤسسات ارائه می‌دهند. گاه مؤسسه، درخواست‌کننده این ضمانت‌نامه است و ذی‌نفع یکی از مشتریان یا مؤسسه دیگری است برخی اوقات نیز خود مؤسسه ذی‌نفع است، در هر صورت، چنانچه این ضمانت‌نامه‌ها صادر نشود، فعالیت‌های اقتصادی این مؤسسات با چالش جدی‌ای مواجه خواهد شد. مؤسسات مالی غیرمجاز هم ریسک سپرده‌گذاری افراد را افزایش می‌دهند هم در سیستم پولی کشور اخلال ایجاد می‌کنند. سیاستی که بانک مرکزی در بحث منع همکاری بانک‌ها با این مؤسسات اتخاذ کرده است، می‌تواند با اعمال فشار، به برچیده‌شدن یا مجوزگرفتن این مؤسسات بینجامد.

سودآوری مؤسسات برای بانک‌ها

حیدر مستخدمین‌حسینی
معاون سابق بانک مرکزی

اولین خدماتی که بانک‌ها به مؤسسات غیرمجاز می‌دهند در ارتباط با وجوهی است که مؤسسات از مشتریان دریافت و تجهیز می‌کنند و برای ارائه خدمات به مشتریان از مسیر سیستم بانکی، از آن استفاده می‌کنند؛ چراکه مؤسسات با اتاق پایاپای ارتباط ندارند و عملا از داشتن چک محروم هستند، ازاین‌رو برای کلیه امور بانکی که به چک مربوط می‌شود، نیازمند کمک بانک‌ها هستند و در حقیقت مشتریان مؤسسات غیرمجاز، خدمات خود را از شبکه بانکداری رسمی می‌گیرند. مؤسسات غیرمجاز چک ندارند، بلکه از دستور پرداخت استفاده می‌کنند که خصوصیات چک را دارد، اما وصول این نیز از عهده مؤسسات غیرمجاز خارج است و طی توافقی که با برخی بانک‌ها انجام می‌دهند، زمینه را برای استفاده مشتریان از دستور پرداخت مهیا می‌کنند. استفاده از خدمات خودپرداز نیز توافق دیگری است که براساس آن، مشتریان مؤسسات غیرمجاز می‌توانند از دستگاه‌های خودپرداز برخی بانک‌ها که با مؤسسه مذکور توافق کرده‌اند، استفاده کنند. این مسئله باعث رفع نیازهای جاری مشتریان و سپرده‌گذاران مؤسسه غیرمجاز می‌شود. جدای از قراردادهایی که بین مؤسسات و بانک‌ها بسته می‌شود و کارمزدهای نسبتا زیادی نصیب بانک‌ها می‌کند، مؤسسات غیرمجاز حدود ۲۰ درصد از نقدینگی جامعه را در خود جای داده‌اند و برخورداری از گردش مالی آنها در سیستم بانکی به دلیل تقویت منابع بانک از دلایلی است که موجب استقبال بانک‌ها برای همکاری با این مؤسسات می‌شود. حتی بانک‌ها در شرایطی که کمبود منابع دارند، می‌توانند به جای گرفتن تسهیلات بین بانکی از دیگر بانک‌ها یا اضافه برداشت از بانک مرکزی که با سود ۳۴ درصد همراه است، تسهیلات کوتاه‌مدت روزانه یا هفتگی و ماهانه از این مؤسسات بگیرند. کلا ارتباط بانک‌ها و مؤسسات غیرمجاز به صرفه است و سودآوری خوبی دارد و چنانچه بانک‌ها با مؤسسات همکاری نکنند، عملا این مؤسسات متوقف می‌شوند.

بازار غیرمتشکل پولی با حامیانش قطورتر شد

بانک‌ها خزانه‌دار مؤسسات بدون مجوز

عکس: ساتیار امامی

شرق: محمود احمدی در قامت دبیرکل بانک مرکزی در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری سه‌شنبه‌شب شبکه دو سیما با عنوان (مؤسسات مالی و اعتباری غیرمجاز با پشتوانه‌های نامرئی) حاضر شد و باز هم شکوه‌های خود را از حامیان قدرتمند و افراد بانفوذ که پشت مؤسسات بدون مجوز هستند، تکرار کرد و به‌عنوان نماینده بانک مرکزی و متولی اصلی ساماندهی بازار پولی، حرف تازه‌ای نداشت. او گفت: پشت مؤسسات بدون مجوز به دو دسته تقسیم می‌شوند؛ نخست عده‌ای که از روی دلسوزی، رعایت حال کارمندان این مؤسسات و تبعات اجتماعی، خواستار آن هستند که با این مؤسسات برخورد نشود، اما دسته دوم، افرادی هستند که از جاهایی که پول، قدرت و امکانات در آنجا جمع می‌شود، امتیازاتی می‌گیرند. این پاسخ کلی، مجری را هم به واکنش واداشت و از احمدی خواست تا کلی‌گویی را کنار بگذارد و شفاف‌تر بگوید پشت مؤسسات عمده متخلف، چه کسانی هستند؟ اما احمدی به‌گونه‌ای دیگر پاسخ داد که گویی از پاسخ‌دادن طفره رفته است: «بانک مرکزی، پلیس آگاهی نیست تا مشخص کند توصیه نماینده یا مسئولی به بانک مرکزی با چه انگیزه و هدفی صورت می‌گیرد؟» اما حداقل معلوم شد که توصیه‌هایی به بانک مرکزی می‌شود و این نهاد هم توصیه کننده را می‌شناسد. حجت‌الاسلام‌والمسلمین حسین‌زاده بحرینی، به‌عنوان میهمان دیگر برنامه، در پاسخ به این پرسش که پشت مؤسسات پولی عمده متخلف، چه کسانی هستند؟ گفت: نمی‌توانم بپذیرم پشت این برندهای پولی خیلی قدرتمند در کشور، افراد صاحب نفوذ نباشند، اما هیچ‌کس را دراین‌باره نمی‌شناسم و اطلاعی ندارم چه کسانی هستند. شناسایی این افراد کار دستگاه قضائی است.

۶ مؤسسه بزرگ با ۲۰ درصد نقدینگی

تا دیروز گفته می‌شد ۲۰ درصد نقدینگی کشور در دست مؤسسات بدون مجوز است، اما حجت الاسلام و المسلمین محمدحسین حسین‌زاده‌بحرینی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، اعلام کرد حدود پنج هزار مؤسسه غیرمجاز پولی در کشور وجود دارد که از این تعداد شش مؤسسه، ۲۰ درصد بازار پولی کشور را تسخیر کرده اند که لازم است بانک مرکزی حداقل برای شروع، با این شش مؤسسه برخورد و به تخلفات آنان رسیدگی کند. بختیاری، معاون دادستان کل کشور، هم به نکته دیگری در مورد این مؤسسات اشاره کرد: همان‌طور که وزیر اقتصاد گفت، مؤسسات مالی و اعتباری بعضا گردش مالی‌شان بالغ بر ۱۲ هزار میلیارد تومان است و بیش از یکی، دو میلیون عضو یا سهام‌دار دارند، اما این مؤسسات چگونه سال‌ها فعالیت می‌کنند در حالی که مجوزی هم ندارند. احمدی هم افزود: در ۲۰ سال گذشته بیش از هزار تعاونی اعتباری از وزارت تعاون مجوز فعالیت گرفته‌اند و بانک مرکزی در جریان این موضوع نبوده است.

بانک‌ها حامیان مؤسسات بدون مجوز

زمانی که بحث نقدینگی در اختیار مؤسسات بدون مجوز می‌شود، حسین‌زاده از احمدی پرسید: این ۱۴۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی که توسط چند مؤسسه مدیریت می‌شود، خزانه اینها کجاست و این پول‌ها در کجا متمرکز می‌شود؟ او هم گفت: غیر از میزان پول نقدی که در این مؤسسات نگهداری می‌کنند و بخش قابل‌توجهی که متأسفانه در جاهای دیگر سرمایه‌گذاری کرده‌اند، بخشی از آن در سیستم شبکه بانکی مجاز است. حسین‌زاده‌بحرینی با استناد به صحبت‌های دبیرکل بانک مرکزی، گفت: احمدی دقیقا پاسخ مرا داد، این سخنان بدین معناست که مؤسسه بانکی غیرمجاز برای اینکه بتواند به حیات خود ادامه دهد، باید به یک بانک مجاز متصل شود. احمدی در همین موقع رشته‌کلام را به‌دست گرفت و به جلسه دو روز پیش رئیس کل بانک مرکزی با مدیران‌عامل بانکی اشاره کرد و گفت: یکی از تذکرات رئیس کل بانک مرکزی به مدیران‌عامل بانک‌ها، این بود که ارتباط میان مؤسسات غیرمجاز با بانک‌های مجاز قطع شود. یک‌سری از سامانه‌هایی که در بانک مرکزی در سال‌های اخیر راه‌اندازی شده‌اند، باعث شده است شرایط برای ما شفاف‌تر شود. برای نمونه، ما به‌وسیله سامانه چکاوک می‌توانیم دربابیم مؤسسه غیرمجاز می‌تواند مشتری جذب و برای او دسته‌چک بانکی معتبر صادر کند.

صداوسیما دستی در آتش دارد

به‌جز این، صداوسیما هم یکی از حامیان مؤسسات بدون مجوز است. احمدی با گلایه از این سازمان، گفت: «اگر قرار باشد رسانه ملی به‌عنوان حوزه تبلیغات وارد میدان شود، باید از مؤسساتی تبلیغات شود که مجاز باشند و اعتماد مردم را کسب کنند». و بعد از نامه‌های مکرری گفت که به صداوسیما مبنی بر توقف پخش تبلیغات این مؤسسات، ارسال شده، اما باز هم تبلیغات این مؤسسات مانند گذشته در خلال پربیننده‌ترین برنامه‌های سیما پخش می‌شود. نماینده مجلس درخصوص فعالیت و تبلیغات این مؤسسات در صداوسیما، گفت: البته صداوسیما دستی در آتش دارد و اگر قرار باشد مجموعه مقصران را فهرست کنیم، سازمان صداوسیما در بالای این فهرست قرار دارد.

شکایت کرده‌ایم

در این میان، مجری برنامه پرسید آیا از این مؤسسات شکایتی هم شده که دبیرکل بانک مرکزی گفت: «در حال حاضر از دو مؤسسه پولی غیرمجاز شکایت شده و بیش از هزار صفحه مکاتبات به مراجع قضائی ارائه کرده‌ایم. شرایط پولی کشور در بازار غیرمتشکل در چهارحوزه صرافی‌ها، صندوق‌های قرض‌الحسنه، تعاونی‌های اعتباری و لیزینگ‌ها تعریف می‌شود».بااین‌حال، دیگر میهمان برنامه، مرتضی بختیاری، معاون دادستان کل کشور، در ارتباط تلفنی در مقام پاسخ برآمد: بانک مرکزی متولی شکایت از مؤسسات متخلف است، اما تاکنون بانک مرکزی از این مؤسسات متخلف به دستگاه قضائی شکایت نکرده است و بانک مرکزی باید از همه ظرفیت‌هایش استفاده کند و در هر کجا خودش نتوانست، باید مؤسسات غیرقانونی را اعلام و نسبت به آنها اطلاع‌رسانی کند تا مردم در این مؤسسات، پول نگذارند. در ادامه، بختیاری درباره نتایج شکایت‌هایی که بانک مرکزی از مؤسسات مالی اعتباری غیرمجاز کرده است، گفت: باید ببینیم به کدام مرجع قضائی شکایت کرده‌اند تا بتوانیم آخرین وضعیت پرونده را مشخص کنیم، اما براساس قانون ماده ۹۶ برنامه پنج‌ساله پنجم، بانک مرکزی متولی مسائل پولی کشور است و حتی تعاونی‌های اعتباری که مجوز از وزارت تعاون سابق و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی فعلی می‌گیرند، متولی آنها هم بانک مرکزی است و بانک مرکزی در این زمینه مسئولیت مستقیم دارد، البته در همان قانون هم چند تبصره وجود دارد که نهادهایی مانند نیروی انتظامی باید دراین‌باره با بانک مرکزی همکاری کنند.

بانک مرکزی اسلحه ندارد

احمدی در دفاع از بانک مرکزی گفت: بانک مرکزی اسلحه و دستبند ندارد و باید با استفاده از رسانه‌ها، نیروی انتظامی و امکانات دیگر، جلو فعالیت‌های این دست مؤسسات را بگیرد. بانک مرکزی به‌تنهایی و بدون کمک همه مراجع، حوزه‌ها و همه قوا، نمی‌تواند بازار آشفته پولی کشور را سامان دهد.

۳۰۰ لیزینگ در حال کلاهبرداری از مردم

در این برنامه بحث لیزینگ‌ها هم مطرح شد که متولی اصلی این حوزه هم بانک مرکزی است. دبیرکل بانک مرکزی گفت: در حوزه لیزینگ‌ها فقط به ۳۷ لیزینگ مجوز فعالیت داده‌ایم و در حال حاضر بیش از ۳۰۰ لیزینگ در حال کلاهبرداری از مردم هستند.او تعداد صرافی‌های دارای مجوز را نیز ۷۰۰ صرافی اعلام کرد، اما آماری از کل صرافی‌های فعال در کشور ارائه نکرد.

برترین‌های جهان

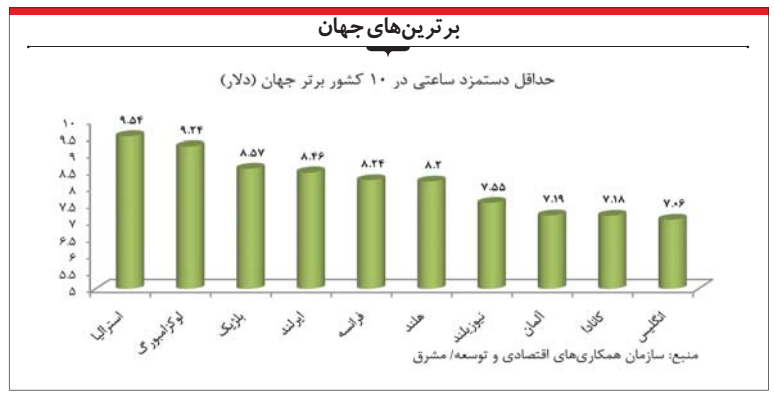

خبر

تاجران هندوانه می‌توانند از اماراتی‌ها شکایت کنند

● **ایسنا:** محمدعلی باغستانی، رئیس حفظ نباتات کشور گفت: هندوانه ایرانی که به امارات صادر شد و برگشت خورد، از نظر آفت و باقیمانده‌های شیمیایی هیچ مشکلی نداشت و تاجران ایرانی می‌توانند بابت برگشت بی‌دلیل و غیرقانونی محموله‌های خود، از اماراتی‌ها شکایت کنند.

واکنش نعمت‌زاده به خرید سرخابی‌ها توسط خودروسازان

● **مهر:** وزیر صنعت، معدن و تجارت با اعلام حمایت از خرید سرخابی‌های پایتخت توسط خودروسازان گفت: موضوع خرید دو باشگاه ربطی به وضع بد خودروسازها ندارد؛ چراکه خودروسازها روزی چهار هزار خودرو تولید می‌کنند و توان مالی آنها چه ضعیف و چه قوی باشد به خاطر مسائل دیگری است.

توافق جدید بانک‌ها بر سر نرخ سود

● **ایرنا:** بانک‌های کشور برای‌ایجاد تعادل تدریجی در بازار پول و فراهم کردن زمینه کاهش نرخ سود تسهیلات، در مورد نرخ‌های سود کوتاه‌مدت به توافق رسیدند. شنیده‌ها حاکی است، عبدالناصر همتی مدیرعامل بانک ملی و رئیس شورای هماهنگی بانک‌ها، طی نامه‌ای به رئیس کل بانک مرکزی جمهوری‌اسلامی‌ایران نرخ‌های توافقی را اعلام کرده است. بر همین اساس نرخ سود سپرده روزشمار کمتر از سه ماه حداکثر ۱۰ درصد؛ نرخ سود سپرده روزشمار سه ماه تا شش‌ماه ۱۴ درصد، نرخ سود سپرده روزشمار شش ماه تا ۹ ماه ۱۶ درصد، نرخ سود سپرده روزشمار ۹ ماه تا ۱۲ ماه، ۱۸ درصد تعیین شده است. توافق شده کانون بانک‌های خصوصی نیز نرخ‌های مورد عمل به شرح فوق را جداگانه به بانک مرکزی اعلام کنند.

مصوبه جدید شورای پول ربطی به اوراق تسهیلات مسکن ندارد

● **ایرنا:** علیرضا توکلی، رئیس اداره ابزارهای نوین مالی فرابورس ایران گفت: افزایش سقف تسهیلات مسکن مربوط به دارندگان حساب صندوق پس‌انداز مسکن یکم بوده و این مصوبه هیچ ارتباطی با اوراق تسهیلات مسکن ندارد.

زنده‌یاد پروفسور پروانه وثوق بنیانگذار آنکولوژی اطفال در ایران، رئیس فقید هیأت امنای موسسه خیریه محک و سرپرست علمی بیمارستان محک از ابتدای تاسیس این موسسه، دانش، تخصص و مهر ارزشمند خود را داوطلبانه به کودکان مبتلا به سرطان هدیه کرده است. او اولین بخش خون و سرطان شناسی اطفال در ایران را تاسیس کرد و بیش از نیم قرن از عمر ارزشمند خود را وقف خدمت به کودکان ایران زمین نمود.
ما همواره در محک تلاش می‌کنیم که در سال‌های نبودنش بذر امیدی را که او زیر این سقف کاشت با همراهی و اعتماد یاوران، مسئولانه بارور کنیم تا هر روز شاهد بهبودی و سلامتی کودکان بیشتری باشیم.

برای پیوستن به خانواده بزرگ محک و همراهی در ادامه مسیر این استاد فرزانه با ما تماس بگیرید.
۰۲۱ - ۲۳۵۴۰ *۷۲۰*۲۳۵۴۰#

محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org

از اینکه به پیام ما توجه کردید، سپاسگزاریم